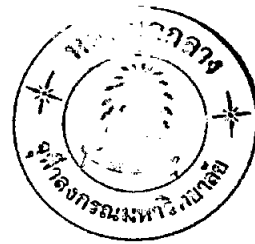

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษา เป็น เครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาประเทศนั้นต้องอาศัยการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาประเทศ และกำลังคนจะมีคุณภาพสูงขึ้นอยู่กับครูผู้ให้การอบรมสั่งสอน การจัดการฝึกหัดครูให้มีคุณภาพ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้างชาติ เพราะครูเป็นผู้มีส่วนในการจัดการศึกษา และรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูเป็นพลังสำคัญที่ช่วยพัฒนาและสร้างความมั่นคงแก่ชาติ

นอกจากการฝึกหัดครูจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาและสร้างความมั่นคงแก่ชาติ แล้ว การฝึกหัดครูยังเป็นจักรกลสำคัญในการผลิตกำลังคนตามเป้าหมายของแผนการศึกษา ชาติ ถ้าหากการฝึกหัดครูมีคุณภาพดีและเหมาะสมแล้ว การพัฒนาประเทศก็จะบังเกิดผล ทุกด้าน

ศาสตราจารย์จางง์, การพัฒนาการฝึกหัดครู เพื่อพัฒนาประเทศของกรม การฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ ๔ (๒๕๒๐ - ๒๕๒๔) (พินดูโลก : วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พินดูโลก, ๒๕๒๐), หน้า ๔๕

วิระบุต วิเชียรโชติ, "โครงแบบแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในประเทศไทย" รายงานการสัมมนา เรื่องการฝึกหัดครูในประเทศไทย ๒๓-๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๕ ณ โรงแรมสมิทธา สงขลา (พระนคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๑๕), หน้า ๗ ๑

ความสำคัญของการฝึกหัดครูนี้เองทำให้ รัฐถือเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐแต่ผู้เดียวในการรับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อรักษาความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศชาติ * สถานฝึกหัดครูต้องพยายามหาทางปรับปรุงการฝึกหัดครูให้มีคุณภาพและรับผิดชอบต่อการผลิตครู ดังที่อารี สัตหะวี โกล่ลาวไว้ว่า

การฝึกหัดครูจึง เป็น เรื่องสำคัญอย่างใหญ่หลวงของประเทศเรื่องหนึ่งในการผลิตครูให้มีคุณภาพ สถานศึกษาฝึกหัดครูจะรองรับ เป็น พันชกิจู ที่จะรองรับ ฝึกชอบตอสูงคมและปวงชน คณาจารย์ในสถานศึกษาฝึกหัดครูจะตอง เสาะแสวงหาวิธีการทาง ๆ ที่จะเตรียมครูที่มีสมรรถภาพ และช่วยส่งเสริมความสามารถของครูประจำการ ๒

การผลิตครูของสถานฝึกหัดครูเท่าที่ผ่านมาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ ทั้งในค่าน ปริมาณและคุณภาพ ดังปรากฏในรายงานของ ชีระ รุญเจริญ ว่า

ในค่านปริมาณมีปัญหาทั้งครูล้นและขาดในขณะเดียวกัน ครูล้นเพราะสำเร็จ การศึกษาแล้วไม่มีงานทำ จะเห็นได้จาก การรับสมัครครูในแต่ละจังหวัด จำนวนที่สมัครมากกว่าจำนวนที่ตองการไม่ต่ำกว่า ๒ เท่า ที่ว่าครูขาดเพราะมีอัตรา รับไม่พอกับความตองการ

ในค่านคุณภาพนั้นปรากฏว่าได้รับกฎร้อง เรียบจากผู้บริหารการศึกษาอยู่ บอยครั้งจว่าครูใหม่ ๆ จำนวนไม่น้อยไม่คอบมีลักษณะของความไม่เป็นครู ความรับ ฝึกชอบตำ การสอนก็ เป็น ไปในรูปการบรรยายเป็นหลัก (แม้ว่าจะสอนในระดับ

* เจริญผล สุวรรณโชติ, "นโยบายการผลิตครูและใช้ครู" เอกสารหมาย เลข ๔ ประชอบการสัมมนาปรับปรุงการฝึกสอนวิทยาลัยครูภาคเหนือ ๓๐ - มกราคม ๒๕๒๐ ณ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก (พิษณุโลก : วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก, ๒๕๒๐), หน้า ๒.

๒อารี สัตหะวี, "ค่านำ" ในการฝึกหัดครูปัญหาและโอกาส. หน้าค่านำ ชีระ สุมิตร , ผู้แต่ง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, ๒๕๑๔),

ประมุขศึกษา) ปรึญตัวเข้ากับสถานการณ์ความเป็นอยู่ไม่คอยได้หรือถูกครูเก่า
กลืนงายกายเป็นตน *

นอกจากนั้นคณะผู้เชี่ยวชาญร่วมจากองค์การศึกษา สหประชาชาติและธนาคาร
โลกยังได้กล่าวถึงจุดอ่อนของระบบการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับครูไว้ว่า สิ่งที่ทำให้การ
ศึกษาของไทยไม่ประสบความสำเร็จสมดังความมุ่งหวังไว้เป็นเพราะ

- ความมุ่งหมายของการสอนซึ่งออกจะคลุมเครืออยู่
- การให้เวลาสำหรับกิจกรรมในห้องเรียนน้อย
- ระบบการสอนให้อ่านถึง ๆ พร้อม ๆ กันและท่องจำ
- การให้เวลาเข้าห้องทดลองน้อย
- ครูอาชีวะขาดความรู้ในวิชาเฉพาะ
- การฟังตำราและคำบรรยายมากเกินไป
- อุปกรณ์วัสดุทัศนลำสมัย
- ระบบการสอนโบราณ
- มีวิธีการวัดผลหลักสูตรน้อย
- ไม่เผยแพร่การวิจัยมากพอ ^๒

*ธีระ ฤกษ์เจริญ, "แนวทางเกี่ยวกับการฝึกหัดครูของไทย" เอกสารหมายเลข ๑ ประกอบการสัมมนาเรื่อง การเตรียมการสอนร่วมกันของอุดมวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (มหาสารคาม : วิทยาลัยครูมหาสารคาม , ๒๕๒๐) , หน้า ๒

^๒วิลลิซ ที่ พอร์เตอร์ , "ข้อเสนอแนะบางประการว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของครู" [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] , หน้า ๔ (อักษราเนา)

รายงานดังกล่าวมีผลตรงกับรายงานการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียน
 ประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ว่า " ครูส่วนใหญ่ยังสอนยึด
 ตัวครู เป็นศูนย์กลางและการสอนมักไม่ใช่เครื่องมือประกอบการสอน " ดังนั้นจึงสรุปได้
 ว่า " ครูที่สำเร็จจากสถานศึกษาฝึกหัดครูส่วนใหญ่ไม่มีความสามารถในการสอน และไม่
 สามารถนำทฤษฎีที่เรียนรู้ไปปฏิบัติได้ " ^๒ ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการผลิตกำลังคนใน
 การพัฒนาประเทศไทยอย่างยิ่ง

เหตุผลดังกล่าวมามีส่วนทำให้สถานฝึกหัดครูปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอนให้
 มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพราะถือว่า การฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่ทำหน้าที่เหมือนกระจกเงาส่องให้
 เห็นถึงความสำเร็จและไม่สำเร็จของการอบรมสั่งสอนในสถานฝึกหัดครู เพราะทุกสิ่ง
 ทุกอย่างจะปรากฏออกมาจากการฝึกสอนของนักศึกษา ซึ่งจะมองทุกด้าน นับตั้งแต่ความ
 รุททางวิชาการ บุคลิกภาพ ความประพฤติ ความรับผิดชอบ ความสามารถในการเป็นครู
 ตลอดจนเจตคติต่อการเป็นครูและอาชีพครู ^๓ การฝึกสอนนี้เป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีใน
 ทางวิชาชีพครูกับการปฏิบัติจริง อันเป็นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ต่อการเป็นครูโดยตรง
 ดังที่ไม่เคล็ดและกริบ กล่าวว่าการฝึกสอนจะช่วยให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ถึงหน้าที่ครู
 สภาพห้องเรียนและทำให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่าง

^๑สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , รายงานการวิจัยประสิทธิภาพ
ของโรงเรียนประถมศึกษา : ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา (กรุงเทพฯ :
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , ๒๕๑๔) , หน้า ๓

^๒อารี สัตถ์ทวี , "คำนำ" ใน การฝึกหัดครูปัญหาและโอกาส , หน้า คำนำ

^๓เชิญ วีระฉายา , การฝึกสอนและรูปแบบของการฝึกสอน (อุตรดิตถ์ :
 ศูนย์ฝึกสอนและบริการการศึกษา วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ , ม.ป.ป.) , หน้า ๑๕

คือเมื่อออกไปประกอบอาชีพครู^๑ ซึ่งตรงกับความเห็นของอินโลที่ว่า "การฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุด จักว่า เป็นกิจกรรมขั้นรวบยอดที่ให้ประสบการณ์แก่ผู้ที่จะเป็นครูโดยตรงก่อนที่จะออกเป็นครู"

ก่อนที่นักศึกษาครูจะออกฝึกสอนจะต้องผ่านกระบวนการในการฝึกหัดครูกล่าวคือ มีกรอบรมสั่งสอนให้มีความรู้ทางวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ รวมทั้งการฝึกทักษะพื้นฐานทางการสอน แต่เมื่อนักศึกษาออกฝึกสอนก็ยังมีปัญหาค้นการสอนอยู่มาก ดังที่เชิญ วีระฉายาได้พบปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน เช่น ทำโครงการสอนไม่เป็น ออกข้อทดสอบไม่ได้ บันทึกการสอนไม่ถูกต้อง ไม่รู้วิธีทำและใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งเป็นภาระของอาจารย์ในเทศกในการช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงเกิดแนวความคิดในการเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาการ บุคลิกภาพ ควบการ เน้นกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ให้นักศึกษา เกิดความพร้อมที่จะออกไปเป็นครู รวมทั้งปรับปรุงวิธีการสอนของอาจารย์ในสถานฝึกหัดครูให้สอนด้วยวิธีที่นักศึกษาจะจำไปสอนในชั้นประถม^๒ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอนก็เพื่อฝึกให้นักศึกษาครูได้รับการ เตรียมตัว เบื้องต้นก่อนออกฝึกสอนนั่นเอง

^๑ John N. Michaelis and Paul R Grim, The Student Teacher in the Elementary School (New York: Prentice Hall, 1953., P.1.

^๒ Gail M. Inlow, Maturity in Higher School Teaching (Englewood cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc. 1963 P. 400.

^๓ เชิญ วีระฉายา, การฝึกสอนและรูปแบบของการสอน หน้า ๑๘.

พนัส หันนาสินทร, "ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู" (วิทยานิพนธ์ เพื่อเลื่อนจากตำแหน่งรองศาสตราจารย์ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ๒๕๑๐) , หน้า ๕๗ - ๕๘.

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ โครงการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินผล และปรับปรุงการฝึกสอนระดับประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนระดับป.ถศ. ซึ่งมีวิธีการเตรียมตัวนักศึกษาก่อนออกฝึกสอนต่างกัน ได้พบว่า พฤติกรรมการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีการเสริมบุคลิกภาพให้แก่นักศึกษาฝึกสอนด้วยการฝึกปฏิบัติ ทดลองสอนหน้าชั้น การใช้สถานการณ์จำลอง และการฝึกสอนแบบจุดภาค จะได้รับการประเมินผลสูงกว่าพฤติกรรมของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูที่มีการสอนด้วยการอธิบาย บรรยายและสาธิต ทำให้อาจารย์ของวิทยาลัยครูเกือบทุกแห่งได้พยายามทุ่มเทกำลังกายและกำลังสติปัญญา ในการค้นคว้าวิธีการที่จะทำให้นักเรียนฝึกหัดครูที่จบออกไปจากวิทยาลัยครูแล้วเป็นครูที่สอนเป็น ดังนั้นสถาบันฝึกหัดครูหลายแห่งจึงได้มีการริเริ่มโครงการต่าง ๆ ภายในวิทยาลัย เพื่อเตรียมนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน ให้เป็นครูฝึกสอนที่มีคุณภาพตลอดจนจะได้เป็นครูที่มีประสิทธิภาพของสังคม

ในการเตรียมตัวนักศึกษาคูให้ได้ผล ควรจะใ้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน ในขณะที่ทำการฝึกสอนในด้านการปฏิบัติทางการสอน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาฝึกสอนมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนเช่นเดียวกับครู และอยู่ในความรับผิดชอบของสถานฝึกหัดครู ซึ่งอาจทำให้สถานฝึกหัดครูนำผลจากการศึกษานั้นมาปรับปรุงคุณภาพของการผลิตครู เช่น ปรับปรุงกลวิธีการสอนให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ หรือเพื่อฝึกทักษะพื้นฐาน การสอนที่สำคัญ ๆ รวมทั้งหาวิธีการเตรียมนักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้นักศึกษาประสบกับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , คณะศึกษาศาสตร์ , ภาควิชาหลักสูตรและการสอน, รายงานฉบับที่ ๑ รายงานสรุปผลโครงการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินผลและปรับปรุงการฝึกสอนระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานการปรับปรุงคุณภาพการผลิตครูประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม , ๒๕๒๑) .

ความสำเร็จในการปฏิบัติการทางการสอนเมื่อออกฝึกสอน

ในปัจจุบันนักศึกษาฝึกสอนได้รับการ เตรียมความพร้อมในการ จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ครู จากโครงการ เตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน และขณะที่กำลังฝึกสอนก็ได้รับการช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์การฝึกสอน เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่กระนั้นก็ตามนักศึกษาฝึกสอนก็ยังมีปัญหาการฝึกสอนอยู่เสมอ ๆ โดยเฉพาะทางด้าน การปฏิบัติการทางการสอน ถ้าหากทราบถึงปัญหาในการ ปฏิบัติการทางการสอนของนักศึกษา อย่างแท้จริง ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งด้านการจัดเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอนและการ นิเทศการฝึกสอน ด้วยเหตุนี้จึง เป็นปัญหาที่นำมาทำการวิจัยว่าในขณะที่นักศึกษาฝึกสอนปฏิบัติ การทางการ สอนอยู่นั้น มีปัญหาสิ่งใดบ้าง เพื่อหาทางช่วยเหลือนักศึกษาครูทั้งก่อนออก ฝึกสอน และในขณะที่กำลังฝึกสอน ซึ่งผลของการวิจัยนี้อาจเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ใน การปรับปรุงคุณภาพของนักศึกษาครูอันเป็นผลผลิตของสถาบันฝึกหัดครู ซึ่งจะออกไปเป็น ครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการวางแผนการ เรียนการสอน การดำเนินการสอน การ วัตถุประสงค์และการ ประเมินผลในการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูในภาคตะวันตก

แนว เหตุผลทฤษฎีที่สำคัญ

นักศึกษาครูที่ออกฝึกสอนย่อมมีปัญหา ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่คือ ปัญหาการวางแผนการ เรียนการสอน การดำเนินการสอน รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล

การศึกษาปัญหาดังกล่าวโดยสอบถามจากผู้ประสบปัญหาโดยตรง ทั้งฝ่ายนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์ย่อมเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่หน้าพื้นที่เทศการ เรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๘๗ คน และนักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. ปีที่ ๒ ภาคปกติ ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๒๑๘ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling)

๒. การสร้างแบบสอบถาม

๒.๑ รวบรวมปัญหาที่เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผลและการประเมินผล ของนักศึกษาฝึกสอน จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ หนังสืออ้างอิง วารสารและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว ๑ ฉบับ เป็นแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบให้ตอบโดยอิสระ (Opened end)

๒.๓ นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นอาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูอุดรธานีจำนวน ๑๐ คน และนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครูอุดรธานีที่ฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวน ๔๐ คน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

๒.๔ นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับตัวอย่างประชากร คืออาจารย์
นิเทศก์ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันตก จำนวน ๔๗ คน และนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัย
ครูในภาคตะวันตก จำนวน ๒๑๔ คน

๓. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) มัชฌิมเลขคณิต
(Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

๔. สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ที่ทำหน้าที่
นิเทศการ เรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ปีการศึกษา ๒๕๒๐ และนักศึกษาฝึกสอนระดับ
ชั้น ป.กศ. ภาคปกติ ซึ่งกำลังฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๒๐ ของ
วิทยาลัยครูภาคตะวันตกเท่านั้น

๒. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการฝึกสอน เฉพาะด้านการปฏิบัติการทาง
การสอนของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านต่อไปนี้

- ก. ปัญหาการวางแผนการเรียนการสอน
- ข. ปัญหาการดำเนินการสอน
- ค. ปัญหาการวัดผลและการประเมินผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างขึ้นโดยยึดทฤษฎีการศึกษา
หลักจิตวิทยา และสภาพที่เป็นจริงของการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน ฉะนั้นจึง เป็นแบบ
สอบถามที่มีประสิทธิภาพวัดความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนได้

๒. ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความคิดเห็นของตนเองอย่างแท้จริง

๓. ข้อมูลที่ได้จากอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวแทนของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนระดับชั้น ป.๑๓. ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันตกได้

ความจำกัดของการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ระดับป.๑๓. ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันตกเท่านั้น ซึ่งอาจไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ หรือตรงกับปัญหาของวิทยาลัยครูในภาคอื่น ๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

วิทยาลัยครูในภาคตะวันตก	หมายถึง กลุ่มวิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู ที่อยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้แก่ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี
โครงการเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน	หมายถึง โครงการหรือหน่วยงานของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ที่ทำหน้าที่เตรียมตัวนักศึกษาครูให้พร้อมก่อนที่จะออกฝึกสอน
อาจารย์นิเทศก์	หมายถึง อาจารย์วิทยาลัยครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอน
นักศึกษาฝึกสอน	หมายถึง นักศึกษาระดับ ป.๑๓. ภาคปกติ ที่ทางวิทยาลัยครูส่งออกไปฝึกปฏิบัติทางการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษา
ปัญหาการฝึกสอน	หมายถึง ปัญหาทางด้านการวางแผนการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผลและประเมินผล

ของนักศึกษาฝึกสอน

การวางแผนการเรียนการสอน หมายถึง แผนงานที่กำหนดขอบเขต วิธีการ และขั้นตอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินได้ ทั่วถึง

การดำเนินการสอน หมายถึง การสอนตามแผนงานที่กำหนดไว้ให้ บรรลุตามจุดหมายของการเรียนการสอน

การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบและประเมินค่าของการ ดำเนินงานการเรียนการสอน

ภาคเรียน หมายถึง ภาคการศึกษาที่มีการปฏิบัติทางการ เรียนการสอนตามปกติ ในวิทยาลัยครู

โรงเรียนในเมือง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในตัว เมือง เช่น อยู่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล ซึ่ง วิทยาลัยครู เลือกส่งนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติงาน

โรงเรียนในชนบท หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่นอกตัวเมือง ซึ่งวิทยาลัยครู เลือกส่งนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติงาน โดยมีเกณฑ์การเลือกโรงเรียนจากเส้นทางการคมนาคม ความเจริญของชุมชน หรือมีโครงการ พิเศษของวิทยาลัยครูดำเนินการอยู่

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- ๑. เป็นแนวทางในการ เตรียมตัวของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน
- ๒. เป็นแนวทางสำหรับผู้จัดโครงการ เตรียมนักศึกษาฝึกสอน ในวิทยาลัยครู ภาคตะวันตกในการ ปรับปรุงโครงการให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาได้

คำเนิการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์เทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา
ของนักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้การฝึกสอนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย